

Soča

Izjava vsak petek o poldne in večja s prilogo "Primorac" in "Gospodarski List" vred po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:
Vse leto gld. 4:40,
Pol leta " 2:20,
Četr leta " 1:10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naravnim naravnino znamo, ako se oglaša pri upravnosti.

"Primorac" izjava vsakih 14 dñj ob enem z ravnimi (na par) "Sočini" številkami.

"Gospodarski List" izjava in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kadar je v petek praznik, izdejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Ljudsko šolstvo na Goriškem.

Pred očmi imamo povsem zanesljive podatke o ljudskem šolstvu na Goriškem v šolskem letu 1891-92. Ker vemo, da utegne to zanimati večino čitateljev "Sočin", podamo naj najvažnejše podatke o našem ljudskem šolstvu v deželi.

Vseh za šolo sposobnih otrok je bilo 36.372. Od teh jih je hodilo v javne ljudske šole 31.465, v zasebne 553, v srednje in strokovne 611, torej vseh skupaj 32.628 ali 89% (odstotkov). Telesno ali duševno bolehnih ter nerazvitih otrok je bilo 1041, zdravih pa ni hodilo v šolo 2703.

Po posamičnih okrajih nahajamo sledeče razmerje:

V tolminskem okraju je bilo šolskih otrok 6435; od teh jih je hodilo v javne in druge šole 5036 ali 78%. Brez veljavnega uznaka ni hodilo v šolo le 105 otrok; 992 jih je bilo nad 4 kilometre oddaljenih od šole, 117 niso bili sprejeti radi tesnih prostorov, bolehnih in nerazvitih je bilo 185.

V kraju goriške okolice je bilo vseh otrok 11507, od katerih je hodilo v šolo 10.931 ali 95%. Brez uznaka ni hodilo v šolo 88 otrok, bolnih in nerazvitih je bilo 262, zaradi pretesnih prostorov ni moglo biti sprejetih 105, čez 4 km. je bilo oddaljenih 121.

V sežanskem okraju je bilo 4.536 pod šolsko dolžnost spadajočih otrok; v šolo jih je hodilo 4434 ali 97%. Brez uznaka ni nihče izostal iz šole, enako ni nihče čez 4 km. oddaljen od šole; zaradi pretesnih prostorov jih ni bilo sprejetih 8, bolnih in nerazvitih pa je bilo 94.

V gradiščanskem okraju je bilo otrok 10.630; v šolo jih je hodilo 9983 ali 94%. Brez uznaka jih ni hodilo 152, zaradi pretesnih prostorov 18, čez 4 km. oddaljenih 137, bolehnih in nerazvitih pa 350.

V goriškem mestu je bilo 3264 otrok; od teh jih je hodilo v šole 2244 ali le 68% — in sicer: v mestne šole jih je hodilo 1456, v zasebne 442 in v srednje 346. Goriško mesto ne oskrbuje na svoje stroške torej niti polovice svojih otrok, marveč le slabih 45%, kar je prava sramota za glavno mesto v deželi. — Zaradi bolehnosti ali nerazvitosti ni hodilo v šolo 50 otrok, brez uznaka pa 970. Toliko otrok se torej brez pouka potika po ulicah, kjer nič dobrega ne vidijo in ne slišijo in kjer so odraslim ljudem le za napotje in nadlego.

V atoku, kateri je mestni zastop goriški podal proti odloku dež. šol. sveta v zadevi slov. šol, sklicujejo se modri naši mestni očetje na tolminski okraj, kjer tudi ni hodilo lani v šolo 1214 otrok. Toda na to niso pomisili, da gorati tolminski okraj ima veliko več prebivalcev in da vsled tega tamkaj ni hodilo 19% otrok v šolo, v Gorici pa 29%. Toda od tistih 1214 jih je bilo 992 nad eno uro oddaljenih, radi tesnih prostorov jih ni bilo sprejetih 117, in le 105 jih je izostalo brez postavnega uznaka, dokončno jih v Gorici 970 ni hodilo v šolo brez postavnega uznaka. In to je velikanski razloček med goratim tolminskim okrajem in Gorico!

Najboljši v vsakem oziru je Kras, kjer hodi 97% otrok v šolo; brez uznaka jih ni hodilo le 8; za njim pride okraj goriške okolice s 95%; potem prideta gradiščanski in tolminski okraj, a najslabše v vsakem oziru je goriško mesto, kjer 788 otrok zahaja v take šole, za katere mesto ne plačuje niti novčica, a vkljub temu je še 970 otrok, ki so bili sicer zdravi, a šola jih ni videla. Pa se bomo čudili, da je toliko sravnosti v Gorici! Naši mestni očetje morajo seveda vzdrževati sedem otroških vrtov, v katere se lovē s lovenski otroci, za neobhodno potrebne šole pa nimajo denarja.

Številke, katere smo tu navedli, so uprav kričča sramota za dežele glavno mesto. Upamo, da jih merodajni možje pri prilikli porabijo, ko bo treba osvetliti skrb naših mestnih očetov za omiko in vzgojo mladine.

Nič manj nego 970 zdravih otrok ni hodilo v šolo! Toda naši modri mestni očet-

tje naj nam nikar ne dajejo razumeti, da vsi ti otroci so laškega rodu in da treba za nje prej ustanoviti laške šole nego za slovenske otroke, za katere je že zadostno poskrbljeno, kakor je trdil dr. Verzegnassi v svojem poročilu. Nikakor! Mi stavimo svojo glavo, da prav veliko, če ne večina, onih otrok je slovenskega rodu. Ustanovite torej novih šol — in sicer s slovenskim učnim jezikom — ako nočete, da ne bo Gorica takó sramotno zastajala za celo deželo!!

Enakopravnost — kje si?

V 229. seji državnega zbora dné 22 marca 1893. stavlji so poslanci dr. Gregorec, grof Alfred Coronini in tovariši nastopno

Interpelacijo:

Z državnim osnovnim zakonom z dné 21. decembra 1867. drž. zak. št. 142 o splošnih pravicah državljanov za kraljestva in dežele, zastopane v državnem zboru, in sicer s členom XIX, odstavkom 2. "priznava država enakopravnost vseh deželnonavadnih jezikov v šoli, uradu in v javnem življenju", torej tudi enakopravnost slovenskega in hrvaškega jezika v krajih, kjer bivajo Slovenci in Hrvati, namreč: na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem, Goriškem in Gradiščanskem, v mestu Trstu in v okolici ter v Istri.

Temu, za mirno vkljupno življenje avstrijskih narodov najvažnejšemu zakonu še do današnjega dne ni dodan poseben izvrševalni zakon.

Vsled tega pristoja c. kr. vladu, da sklicajo se na državni osnovni zakon z dné 21. dec. 1867. drž. zak. št. 145 o izvrševanju vlade in eksekutive, čl. XI, s primernimi "naredbami in ukazi", "naučevanje" in praktično izvrševanje s čl. XIX. drž. osn. zak. z 21. decembra 1867. drž. zakona št. 142 zajamčenih naravnih pravic za vse avstrijske narode, torej tudi za slovenski in hrvaški narod, omogoči "i tudi izsili od tistih, ki so v to vezani"

Minolo je 25 let, od ar je ta določba drž. osnovnega zakona stopila v veljavo, ne da bi se bila za Slovence in Hrvate primerno porabilna in izvedla. Nihče ne more trditi, da slovenski in hrvaški jezik že imata na svojem lastnem ozemlju v šoli, uradu in v javnem življenju tiste pravice, za katere jamči državni osnovni zakon in katere zahteva vsakdanja potreba.

Sicer so v veljavni ukazi c. kr. ministerstev o porabi nemško-slovenskih, italijansko-slovenskih, italijansko-hrvaških tiskovin, potem o dvojezičnih uradnih napisih in o uradnih pečatih i. t. d. in ukazi, da je vzprejemati slovenske in hrvaške uloge ter je reševati v tem jeziku. Vse te naredbe pa niso zadostno zabičene, c. kr. uradniki se ne menjijo za te ukaze, ali jih pa kolikor le moči v nemar puščajo. Mnogim naredbam odrekajo tudi splošno veljavo, ker so bile izdane za posebne slučaje. Nekatere naredbe je bilo od c. kr. oblastev takorekoč priboriti potem pritožb do državnega sodišča.

Jugoslovansko prebivalstvo je že večkrat z mnogobrojnimi peticijami do raznih c. kr. ministerstev prosilo dvojezičnih napisov pri raznih c. kr. oblastvih, uradih in javnih zavodih, takisto je prosilo dvojezičnih uradnih tablic in uradnih pečatov, prosilo, naj se imena železniških postaj izklicujejo tudi v deželnonavadnem slovenskem ali hrvaškem jeziku, a doslej, žal, prosilo je skoro povsem brezuspešno. Take peticije, ali se nanje sploh ne jemlje czira, ali se odklanjajo, ali se pa rešujejo na način, kjer je naravnost zasramljiv. Nekatere slovenske občine v južni Štajerski prosile so pri c. kr. trgovinskom ministerstvu nemško-slovenskega uradnega pečata za c. kr. pošto v Veliki Nedelji. Odgovorilo so jim je s tem, da se je naročil nov sano nemški uradni pečat — le še nekoliko večji od prejšnjega.

Tako in jednako postopanje vladje vzbuja pri slovenskem in hrvaškem prebivalstvu vedno rastočo nezadovoljnost in vedno večje srditost v škodo ugledu c. kr. oblastev in v škodo zaupanja do njih. Da slovenskem

ali hrvaškemu jeziku ni mesta na uradnih tiskovinah, uradnih napisih, uradnih pečatih, pri železniških postajah itd., to zmatra prebivalstvo z jedne strani kot pritožbo zoper c. kr. uradnike, da ti zaničujejo državne osnovne zakone, z druge strani pa za neprestano opominjanje na narodno ponizevanje in trpinčenje po tistih, od katerih bi imeli pričakovati varstvo in pravice.

V očigled takim jezikovnim krijejam v ozemljju, v tostranki državnih polovic, kjer prebivajo Slovenci in Hrvati, uprašajo podpisani slovenski in hrvaški državni poslanci Njega ekselencemu gospoda ministarskega predsednika kot načelnika in vodjo vseh ministerstev:

All je Njega ekselencija volján:

1.) svojo pozornost takoj obrniti na popisane nezakonite jezikovne razmere v deželah, kjer prebivajo Slovenci in Hrvati, ter

II. uzročiti, da se čim prej odpravijo navedene neprilnosti pri vseh c. kr. ministerstvih, ter vsem tem ministerstvom podrjenim c. kr. oblastvom, uradom, javnim zavodom itd., nahajajočim se na ozemlju, kjer prebivajo Slovenci in Hrvati, takoj začnati; naj se koj presvrb je porabljal dvojezične, to je nemško-slovenske, italijansko-hrvaške tiskovine, uradne tablice, uradni pečati itd., naj na železniških postajah v teh jezikih omisljo napiske in skrb, da se bodo ta imena pri posamnih vlagih izklicavata?

Na Dunaji, 24. marca 1893.

Dr. Gregorec, Alfred Coronini, dr. Ferjančič, Pfeifer, Klun, Nabergoj, Povze Šuklje, Globočnik, dr. Gregorčič, Kobič, Borčič Šupuk, dr. Luginja, Vošnjak, Spinčič, Dapar.

Res, žalostno in preznačilno za naše razmere, ako mora poslanec 26 let potem, ko se je izdala postava o enakopravnosti, ministri opozarjati na to, da je ta postava še vedno le na papirju in da se dejansko ne izvršuje. Tisti, ki so v prvi vrsti poklicani in za to od države nastavljeni, da skrbijo za izvršitev zakonov, se za to najmanj brigajo, nasprotno, kjer le mogoče, še ovirajo uresničevanje v državnih zakonih utelejениh in zajamčenih narodnih pravic.

DOPISI

Iz Ajdovščine 5. aprila. — Naša vrlo naprednegač ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pričeli v nedeljo 9. t. m. svojo ustanovno veselico. Do sedaj se nam ni se ponujalo kaj tako velikanskega in izbornega. Vse točke vsporeda so izbrane, in moči, ktere jih bodo izvajale, so tudi izborne. Omenimo naj le, da so gospicemtice, ktere bodo svirale na glasovir in citre, že večkrat in pri velikih koncertnih nastopih. Ženski sanospev in dvospev nam obeta rajske užitek. V igri nastopajo izvrstni igralci in igralke in z njimi v glavnih vlogah naš rojak, že več let kraljevi srbski dvorni igralec gospod Š. . . . baš sedaj na počitnicah bivajoč. Možke zbole bo veljal ajdovski pevski zbor, broječ izvrstne moči in krepke glasove. Kako znajo gospoda pevati, so nam že pokazali, ko so nastopili prvkrat v Vipavski čitalnici.

Nadalje čaka udeležence vse polno iznenadenj po končanem usporedu med zavrnim delom. Omenimo naj le nekaj takih imprevizionih točk. Nastopajo namreč tamburaši; domaći tercer izvajal bo na razna godala koncertne in plesne točke. Vse druge ne sme se za sedaj še povedati, a obeta se nam mnogo.

Udeležba bo velikanska, ker že so se javili dragi gostje iz Gorice in Trsta. O bližnjih sosedih smo itak uverjeni, da pride vsak, — kdor narodno čati.

Ta dan bo za Ajdovščino narodni praznik, zbrane bodo tu zastopniki iz vseh krajev, da se vesele z veselimi, da si potopijo krivice in da se posvetujejo o nadalnjem postopanju. Na svodenje sedaj v nedeljo 9. t. m. in že naprej: Dobro došli.

Veselica začne ob 7½ zvečer. Ustopena znaša 30 kr., sedež 20 kr. Vspored bo slediti:

Oznanila

in "poslanice" plačajo se na
petit-vrst:

8 kr.	če ne trdijo poštu.
7 "	" "
6 "	" "
	8 kr.

Večkrat — po pogodbi. Za večje
črke po prostoru.

Posamečne številke dobivajo se v to-
bakarnah v Nunske in Soliske ulici po
8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvo,
naravnina in reklamacije pa upravnosti
"Soča". — Neplačani pisem uredništvo
ne sprejema.

Rokopisi se ne vracajo.
Uredništvo in upravnost je v Mar-
zinjevi hiši, Via del Mercato it-12, II.

Postmark from Ljubljana, dated April 7, 1893.

Postmark

pojde v Vatikan, nego pride le kot sorodnik in prijatelj kraljeve rogovine. Tudi nemški cesar pojde le zasebno k papežu, kar kak drug vladar ali član vladarske rogovine, ki "slučajno" potuje skozi Rim. Zato niti niso officijalno naznani cesarjevega obiska v Vatikanu. Rimljani pričakujejo sem mnogo tujcev od vseh strani, ker jedino od teh žive.

Bombe so sedaj v Rimu potihnilne, ali težko več je umorov, pobojev, povojev, tativ, požarov itd. Zlasti zadnje praznike so si mnogi tako razgreli glave z italijanskim vinom, da so včeraj zdravili nič manj nego 120 z nožem ranjenih oseb po raznih bolnišnicah rimskih (dva sta vsledi dobljenih ran že umrli). Tukajšnji listi prinašajo po cele dve strani takih nesrečnih novic in v strahu se poprašujejo, kam pride, če pojde to tako naprej. Sploh je ta veliko siromaštvo in pomanjkanje, tako da si ljude že zaradi tega življenje jemljejo.

Učeraj popoldne je umrl nagle smrti sedemdesetletni kardinal Apolloni, ki je bil posebas drag svetemu Očetu Sv. Oče so sicer slabotni, ali njih starosti primerno zdravi in imajo zelo krepak glas.

Učeraj sem slišal v neki družini poti, "Na prej in "Po jezeru" od štiriletnega dečka in sedemletne deklice, ki ne zna ta sicer nobene slovenske besede.

Politični razgled

Austrijske novice. — Na Štejnskem se snjuje neka nemškonarodna stranka, ki hodi s pomočjo dželne in samouprave skrbeti za napredok nemščine. Saj smo redno trdili, da deželna samouprava je nesreč za slovenski narod. Gorje Slovencem na Štajerskem, Koroskem, v Trstu in v Istri, ako deželní sbori dob le vojo oblast v roke!

Med Poljaki in ni rediti prave zavodljnosti, da je Madejski postal drugi podpredsednik poslanske zbornice. To je dobro znamenje! Madejski je bil tisti Poljak, ki je gonil svoje poljske tovariše iz dvorane, ko se je imelo glasovati o Tacikovem predlogu zaradi posl. Spinčiča. No, zato pa so mu tudi od vseh strani zadoneli zasluzeni klici: "Ipsi Madejski!"

Češko-nemška sprava že node izginili s politiškega pozorišča. 4. t. m. imela je komisija za razdelitev sodnijskih okrajev po narodnosti zoper sejo; posetovala se je o ustavnosti novega češkega okrožnega sodišča, za katerega sedel se poganjajo tri mesta. Skoro gotovo je, da deželni zbor ne potrdi take ustanovitve.

O dr. Smolki so časopisi raznesli govorico, da hodi soper kandidovati za državnega poslanca mesta Lova. S tem da bi hotel pokazati, da se je le na pritisk odpovedal predsedstvu poslanske zbornice. Te govorice se niso potrdile. Pač pa je bil Smolki imenovan dosmrtnim članom gospodske zbornice.

Baron Chlumecy, novi predsednik poslanske zbornice, bil je v Brnu izvoljen častnim meščanom; on je namreč že veliko let poslancem moravskega glavnega mesta Brna.

Knez Schwarzenberg je govoril v pravšček katoliško-političkem društvu o položaju. Dejal je, da ne veruje v kako bližanje Mladčevem in levicarjem, ker bi od tega imeli le zadnji dobitek. Desničarji so pripravljeni podpirati Mladčeve, a vodstvo jim ne morejo izročiti. V vseh uprašanjih seveda tudi ne morejo ž njimi glasovati. Češkega državnega prava ne kaže povdarijati pri vsaki točki provočunu, ker s tem ta zahteva postane preveč vsakdanja, da izgubi veljavo in pomen.

Deželnih zborov sedem ni sklicanih. To se je zgodilo večinoma na željo dotednih deželnih odborov, ker nimajo pripravljenega gradiva za razpravo. Nemški centralisti so porabili to priliko, da so ponizevali vrednost deželnih zborov.

V nemškem deželnem šolskem svetu na Češkem so hodi naložiti mestni občini prazki novih bremen za vzdrževanje nemških šol. Toda takrat nakanam se je zoperstavl pošten Nemeč, zastopnik prazkega mesta Heinrich, ki je dejal, da Praga dovolj stori za nemško šolstvo. To ni bilo ljubo podpredsedniku; zato mu je kratil besedo in pustil je, da so ga drugi tovariši suroce napadli. Mestni zastop prazki se je pritožil pri namestništvu zaradi tega dogodka; tudi poselna deputacija se je podala k namestniku, a brez uspeha, ker on se je potegnil za podpredsednika. Pritožbe namestnik ni rešil, marveč vrnil jo je z opazko, da mestni zastop je prekoračil svoj delokrog, ko se je pritožil proti "predpostavljeni" oblasti. To je silno razburilo duhove na Češkem. Mestni zastop se je pritožil na ministerstvo, listi pa pišejo, da se danje razmere so slabše nego so bile pod liberalnimi vladami.

Vojno ministerstvo pomnožuje že nekaj let vsako pehotno četo (kompanijo) za devet mož. Letos je to pomnoženje uzočilo 553.490 gld. rednih in 420.000 gld. izrednih stroškov. Enak povisek se nam obeta za l. 1894. Razun tega hoče vojno ministerstvo pomnožiti topničarstvo. Lepa prihodnost se nam obeta!

Domobranci minister tudi neče zaostati za svojim vojnimi tovarišem. Tudi on hoče pokazati svojo spretnost v tem, kako se nosijo milijoni; potrositi namerava namreč

18 do 20 milijonov več na leto, ker hoče prezočno službovanje domobranov podaljšati na dve leti.

Nadvojvoda Rainer zastopal bo našega cesarja pri srebrni poroki italijanske kraljevske dvorce. Nadvojvodu Rainer je kraljev stric, kajti Umberto mati je bila njegova sestra.

Razne novice. — (V Rimu) se z vsemi silami pripravljajo na slavnosti, ki se bodo vršile o priliku srebrne poroke kraljevske dvorce. O teh pripravah govoriti današnji dopis iz Rima. — Nekateri romarski elaki so baje odloženi zato, da bi ne motili teh slavnosti.

(Na Francoskem) so imeli ministarski krizo, ki se je pa srečno dokončala in to prej, nego je bilo pričakovati, ker razmerje v vladnih in političnih krogih so vsled panamskih dogodkov tako zamotane. Novi ministri so: Dupny je prezel predsedstvo in notranje posle, Devell zunanje posle, Peytral finance, Guerin pravosodje, Poincaré nauk, Ferrier trgovino, Viger poljedelstvo; vojno ministerstvo je prezel general Loizillon, morarico pa admiral Rieunier.

(Na Srbskem) vladajo zlaj nenačrte razmere, ki se morajo vsak tip spremenni. Vlada je liberalna, ogromna večina razumešča in naroda pa je radikalna. Pri volitevah v skupinah dobili so radikali največ mandator, skoraj večino; vlada pa je brez uroka razveljavila sedem radikalnih mandatorjev, novih volitev pa neće razpisati. Na ta način meni vlada, da bo imela v preih sejah devet glasov večine, če tudi se združijo radikalci in naprednjaki. — Ruski poslanek Persiani se trudi, da bi se sklenil časen mir med liberalci in radikalci, da bi naprednjaki — katerih preteklost je za Srbijo žalostnega spomina — ne bili "jeriček na tehnici" med obema strankama. — Značilna za srbske razmere je tudi vladna naredba, da morajo vendarji zapreti vsakogar, kdo bi trčil, da so pri volitevah liberalci propadli. Res, lepi odnos je!

(Na Bolgarskem) so se dornške volitev za narodno sobranje (državni zbor), katero bo moralo izvršiti imenito nalog, namreč premeniti ustanovni. Pri volitevah so zmagovali policjski prefekti in načelniki, ker se narod ni veliko brigal za to, kar počenja sedanja vlada. Prefekti so razdelili glasovnice in legitimacije svojim kreaturam, ki so volile po želji velikega krvnika Stambulova v Sredcu.

(Angleži) imajo velike križe v Egiptu. Mladi kedive (podkralj) jih ne more trpeti, zato se jih skuša izneniti, kolikor le moreč; v tem ga polpira tudi Sultan. Utegne se prijetiti, da Angleži bodo morali kdaj zapustiti Egipt.

Domače in razne novice

Naše železnice. — Govor našega deželnega glavarja grofa Franca Coronini-ja o naših železniških razmerah in potrebah smo morali vsled nepričakovane ovire odložiti za prihodnjo številko.

Obsebne vesti. — V torek prišel je v Gorico dunajski nadškof kardinal Gruscha. Na kolodvoru ga je sprejel prevz. knez nadškof goriški, pri katerem je ostal v goste.

Sodniški pristav g. Albert grof Coronini, sin Nj. prevz. Franca gr. Coronini, prideljen je najvišjemu sodišču.

Konceptni praktikant baron Filip Winkler, sin bivšega deželnega predsednika kranjskega, imenovan je bil začasnim namestniškim koncipistom.

Naročnikom. — Upravnštvo naše tržaške sestre "Edinosti" naznani je takin svojim dolžnikom, ki lista več ne dobivajo, a na plačilu dolga ne misijo, da jih je izročilo odvetniku, ki brez milosti poišči, kar mu tiče.

Takó bomo morali začeti tudi mi. Ni drugačel K temu nas silijo naročniki sam, kajti to, kar premnogi počenjajo z nami, ž ni več lepo, da ne rečemo huje. Zato naj se nihče ne začudi, ako nekega lepega dneobi plačilni nalog v hišo. Da smo siljeni k temu koraku, razvidno bo vsakomur iz sledenih vrstic.

Pred nekaj tedni čitali smo dopis iz "Gorice" v "Edinosti", ki je zahteval odgovor: Zakaj se slovenski časopisi dražijo od nemških ali laških? Evodgovor.

"Slovena" n. pr. stane 4 gld. 40 kr. na leto. To sicer ni mnogo, ako pomislimo, koliko berila dobé naročniki v primeri s prejšnjimi časi. A ipak je ta naročnina marsikomu previseka — in ne povsem brez uroka. Prav lahko bi bila veliko nižja, aki bi vsi naročniki pošteno vršili svojo dolžnost do upravnštva. Ker pa vsako leto mnogi naročniki nočejo plačati, kar so dolžni, zato morajo pa pošteni naročniki za njе doplačevati, da se list vzdržuje. Ako bi vsi naročniki takó vršili svojo dolžnost, takor jo morajo naročniki nemški ali laški časopisov, onda mi takoj znižamo naročnino na 3 gld. 40 kr., torej za en cel goldinar.

Ali ni to dosti jasno povedano, zakaj so slovenski časopisi dražji? (ker take razmere vladajo bržkone pri vseh slovenskih listih).

Cuje! Mi v zadnjih treh letih niti po 3 gld. 40 kr. nismo prejeli povprečno za vsakega naročnika. Za kratek čas smo naredili račun za l. 1890, 1891. in 1892. in našli smo sledeče številke: L. 1890. je dal vsak naročnik povprečno 3 gld. 25 kr. l. 1891. gld. 3.29, l. 1892 pa sam 2 gld. 90 kr. Račun je do krajarja natančen!

Nevestni naročniki so torej prava nesreča za vsak list! Zato lepo prosimo vse svoje naročnike, naj bi se potrudili v redu pličevati naročnino, ker s tem največ priporomorejo k temu, da se list še bolj razvije, da bi prinašal več in boljšega berila. Ako bi vsi naročniki, katerih se je zbral okoli "Soče" toliko, kolikor jih nismo nikoli niti pričakovali, redno in vestno pličevati, kar nam tiče, mogli bi oskrbeti lista dobroj solodelovalcev in dajati le še več berila nego doslej.

Ako pa pojde po dosedanji poti, da do aprila meseca l. 1893. prejmemmo za staro leto na račun vsakega naročnika povprečno le gld. 2.90, potem nam seveda ne ostane drugo, kakor da bomo posnemali "Edinost" in da začnemo brezobzirno postopati proti tistim, ki se ne značijo za vse prijazne prošnje in opomine.

Tirjanje nam je silno zoperlo; zato smo se le redko oglašali v listu z enakimi opomini do dolžnikov. Danes smo se pa oglašili, in to na način, ki bo marsikoga zanimal, ker neoporečno dokaze: zakaj da so slovenski časopisi dražji od nemških ali laških.

Drobne novice. — Opozorjamo na oglas Ane Humski v današnji številki — V Gorici imamo zdaj v gledišču italijanske operete. — Novi omnibus v Gorici je začel voziti v nedeljo; ljudje se precej obilno vozijo. — Požare so imeli ta teden v Ronkah, blizu Cervinjana, Campolongu in Joanizu. Najhujši je bil v Bearzatu pri Cervinjanu, kjer je pogorelo 15 hiš. — V Lomu se je obstrelil z možnarjem 26 letnem Lipovšček; prepeljali so ga v goriško bolnico, kjer so mu odrezali desno roko. V Ločniku vršili so se o velikonočnih prazničnih pretepi; več oseb je ranjenih. — Zlomil si je nogo neki godec, ko se je vratal iz Moše v Gorico. — V Tržiču nastal je v torek ogenj pri uri v zvoniku; ogenj so pogasili, a škodel je okoli 500 gld. — Franc Erjavec, katerega je štirikrat prebolel 16 letni Cingerle, kakor smo poročali v zadnjem "Primorcu", umrl je v torek v goriško bolnišnici. — V Kojskem nastal je 2. t. m. v Lenardičevi gostilni hud pretep med mladiči; več oseb je ranjenih. Gospodinja je od strahu padla v omedlevico. Proti štirim mladeničem vrši se kazenska preiskava. — Razpisana je ustanova Leon v znesku 85 gld.; prositi morejo za nje učenci na srednjih ali visokih šolah iz srede ustanovnikov sorodnikov ali pa iz St. Andreja pri Gorici. — Vojak Rožanc je bil v ponedeljek večer napaden pri cestnem predoru po tirom južne železnice v Podgori. Vojak je baje v smrtni ležavnosti; o napadovalcu doslej ni še nič znano. — Sodček vina (56 l.) prijetel je v sredo jutro po strmi ulici Cocevia v Raštelj ter udaril v okno okna prodajalca s papirjem Cossovela; sodček se je razbil in vino je zmocilo vse blago, ki je bilo zloženo v oknu.

C. kr. kmetijska družba goriška imela je učeraj ob 11. predp. svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo po pravilih zadostno število udov. — Po nagovoru predsednika Fr. gr. Coronini-ja sprejme zbor soglasno predlog predsednika, da se pošlje trgovinskemu ministru Bacquehemu topla zahvala za podporo, s katero je pokril deficit predlanske razstave. — Na točita predsednik račune za l. 1892. in poredne z l. 1893., ki se soglasno odobrile. Vse te račune in proračune priobčil je zadnji "Gosp. List", koji imajo naročniki že v rokah. — Predsednikom je bil z vsklikom soglasno zopet imenovan prevzvileni gospod Franc grof Coronini, ki se zahvali za izkazano zaupanje, zatrjevaje, da bo tudi zanaprej z vsemi svojimi močmi pospeševal družbine koristi. — Pri posameznih nasvetih se oglaša vodja italijanske kmetijske šole g. Velicogna in predlagata, naj bi se naprosilo visoko poljedelsko ministristvo, da bi dajalo majhne podpore tistim revnejšim vinogradnikom, ki bi prihajali v Gorico ponuditi se v gojitvi ameriških trt. Ubožnejšim poljedelcem je težko za več dñij zapuščati dom in svoja dela ter na svoje stroške priti v Gorico ter tu živeti. Predlog g. V. je bil sprejet. Na to se je občni zbor sklenil.

Porocene obravnavne začno v ponedeljek teden 17. t. m. v sledenem redu: 17. t. m. proti Ter. Savli radi detomora; predsedoval bo dvorni svet. Sbisà, drž. pravdu. bo zastopal drž. pravnik Canevari. — 18. t. m. Andr. Kenda radi težke telesne poškodbe: predsednik in drž. pravdu. kakor prejšnji dan. — 18. t. m. proti Ivanu Gang-u radi hudoletstva tativne; predsedn. in dr. pravdu. kakor zgoraj. — 20. t. m. proti Jos. Kralju zaradi hudoletstva uboja; predsedn. Goriup, drž. pravdu. Zoerrer. — 21. in 22. proti Jos. unredniku "Nove Soče" radi razdaljenja časti (profesor Babesch), predsedoval bo svet. Flegar. — 24. t. m. proti Mih. Sirku radi težkega telesnega poškodovanja; pred. Sbisà, drž. pravdu. Zoerrer. — 25., 26. in 27. proti šestim Podgorcem zaradi pretepa 29. nov. 1891.; predsed. Flegar, drž. pravdu.

Canevari. — 28. t. m. proti bivšemu uredniku "Rinnovamento" R. Jeralla radi razdaljenja časti (tolmin. zdravnik Braun); predsedoval bo svetovalec Goriup.

Slovenske bralne in podporne društvo v Gorici bo imelo v nedeljo ob 2. pop. svoj redni letni občni zbor v spodnji Marzino dvoranici. Natančneje vabilo priobčili smo zadnji. — Udje so dobili tiskani račun za l. 1892 in proračun za 1893. Račun obsegajo dobo od 1. maja do 31. dec. 1892. Bolniški zalog je imel gld. 650.10 dohodkov, gld. 292.88 stroškov; imetje koncem leta znaša gld. 2456.21. — Upravni zalog je imel dohodkov gld. 108.29, stroškov gld. 103.57.; imetje koncem leta znaša gld. 1438.66.

Rizzovamente od srednje bil zapisen. Velik čudež! V istej številki čitamo zagotovilo, da se moti vsakdo, kdor meni, da se bo list plašil pogostih zaplemb in da bi vsled tega nehal izhajati. Dobro! — Naj bi našel več podpore med južnimi Slovanji!

Izzivalci in hujščaki. — "Corriere" priobčuje vsak teden radodarne onesneke za "Lego Nazionale"; med temi čitamo skoraj zagotovilo, da se nabrali na slovenski zemlji, kakor v Pevni, v Solkanu, na Ajšovici, v Winklerjevi gostilni za novim pokopalischem, v Krombergu itd. "Corriere" pa le redko pové, kdo je zložil one onesneke, takó da se nepoznavalcu našim razmeri zdi, kakor da tamšnji domačini nabirajo darove za "Lego". V tem tiči namen, da bi se med drugimi Italijani utrdilo mnenje, teš, "kakor vrli naši bratje bivajo okoli in okoli "naše" Gorice". A pustimo še to, kajti nam je nič manj, ako se italijansko občinstvo pusti na tak način slepit.

Toda nekaj drugega je, kar moramo odločno grajati ter svariti nabirance darov za "Lego", naj svojih darov ne zbirajo s kričečim žaljenjem slovenskega prebivalstva. Tako čitamo n. pr. v "Corriero", da je neka družba v Pevnici nabirala darove za "Lego" med petjem znane hujškoče pesmi: "Lasse che i cant i e subii". Med takim popevjanjem in izvajanjem mirnih Slovencev na slovenski zemlji, v sredi slovenskega prebivalstva drznejo se nabirati za "Lego". Ako bi kakemu slovenskemu okoliščinu začela kriča, da bi na kakoršenkoli način dal izzivalcem čitati svojo pravično jezo, koliko upija bi nastalo po židovskem časopisu?

enskih otrok v Ločniku, naj bodo hodili v podgorsko šolo, oni z Gradišča pa v Št. Ferjan. Takoj je medroval pred nekaj dnevi tudi trombetar Giovanni Vidot iz Ločnika proti nekemu Slovencu. — Ločniški „Legovi“ morajo biti veliki duševni revčki, ako verujejo, da bodo imeli tako moč, ako dojijo občinski zastop v svoje roke. Kdo vzdržuje šole? Ali ne okraj? No, in slovenski okraj ne bo prašal še le „Leg“ za svet, ali morebiti celo za dovoljenje kje naj ustavlja šole! Te pravice si okraj goriške police ne bo pustil krstiti od nrog a r, koliko manj pa od srboritnevez iz „Legine“ rede.

Iz Oseka nam poroča naročnik, da oni „nadepolni“ mladič Emil Cingerville, o katerem je poročal zadnji „Primorec“, ni iz Oseka, marveč iz Vitovlj, oddelek Visoko. Lepo je to, da se Osečani branijo takih „nadepolnih“ domačinov. Naj bi jih nikoli ne imeli!

Podružnica sv. C. in M. za Dornberg, Prvacino in Gradišče bo imela v nedeljo 9. t. m. ob 4. popoldne občni zbor v prostorih g. Vinka Gregorija v Prvacini. Na dnevnu redbo bodo: nagovor predsednikov, poročilo tajnikovo in blagajnikovo ter razni predlogi.

Iz Kanala nam poročajo, da kanalski rodoljubi nameravajo slovensko praznovati 25-letnico tamoznje Čitalnice. Dobra misel! Naj bi se tudi izvršila!

Iz Brežnice, pri Kobaridu nam poročajo, da na veliko soboto je tamkaj ležalo na mrtvaškem odu šest do 5 let starih otrok. Umrli so na dušljivem oslovskega kašlju. Brdeči slučaj!

Iz Boča nam poročajo, da je v ponedeljek po noči na Žagi neki mladeneč zaboljal nekega svojega tovariša v vrat, da je v par minutah umrl. Zločinec je pobegnil, a so ga po par dneh ujeti.

Od nekod iz hribov smo prejeli sledenči dopis:

„Prošnje, da bi se tiskalo od tega M.... H.... (ime smo izpustili. Ured.), ker je en človek od treh razmiv (2). Zalibog, da imamo tuk pri nas take ljudi.

Krščen je za kristjana, pa se ne obnaša kakor kristjan. Obnaša se kakor jud. Ako ga (koga? Ur.) more dobit v svoje kramplje, ga oskuve, kakor mačk tiče.

Sega je pa kakor starovire, tudi lase ima take in oči kakor starovire, ter misle zdej tudi novo hišo zidati, da bo bol lobil noter u njegove zanike. Pa se ne bo dalo glibiško, kakor bi hotu on, ker so drugi bol posrežljivi, manirlih in viestni.

Tudi je ta M. H. z oblikovanim jezikom, da ga (koga? Ured.) dobi noter u svoje kramplje; pa kadar ga udobi, ga tardi darži. Saj ga lahko darži, ko jema tako dolgost, kakor smart. Pa tudi po njega bo prisla smart, pa se ne zmisle in misle, da bo le ou zmeram ldi martru z njegovo bogatijo in z njegovo judovsko šego. Boh var, kobil taksi usi ljedje, b jem še kožo o-majili, ko bi le pustili.

Vidje, tak je ta človek. Zato naj le tiskajo od tega starovirca M. H.“

Pri volitvi cestnega odbora za sežanski okraj bilo je oddanih 40 glasov, od katerih so dobili gg.: Anton Muha velepos. iz Lokve 40, Anton Černe podžup. iz Tomaja, Ivan Graden podžup. iz Zgonika, Rajmund Mohorčič župan v Sežani, Fran Perhavec podžupan v Ležečah po 39, Andrej Kocjan velepos. v Žerjeh in Jakob Pegan posestnik v Avberu po 36 glasov.

Pri volitvi načelnika dan 5. t. m. je bil z vsklikom zopet izvoljen sežanski župan g. R. Mohorčič.

Neve cestne postave nam je na Goriškem silno potreba. To so letos zopet pokazale nekatere volitve cestnih odborov, pri katerih se je marsikaj godilo, kar bi se ne smelo goditi po pravilih, kakoršna veljavjo za volitve drugih javnih zastopov. V Kanalu je prišlo a. pr. do ožje volitve — za pet odborovih udov, a pozneje se je pozvedelo, da en volilec ni prejel vabil k volitvi — in ker bi se bil s tem edinim glasom lahko prekučil izid volitve — podal je pozabljeni podžupan ugovor proti veljavnosti volitve. A dež. odbor je moral ugovor zavrniti, prvič, ker se ni spoznal kompetentnega za razsojevanje te zadeve, drugič, ker ni v obstojeti cestni postavi z 1. 1854. nobene določbe, koja bi kaj govorila o mogočih ugovorih proti volitvam cest. odborov in slednjic menda tudi zato, ker je bilo že vis. c. kr. upravno sodišče ravno zaradi te nedostatnosti cestne postave pred 6 leti zavrnilo tožbo proti volitvi cestnega odbora kanalskega, dasi se ni prav redno vršila. Tudi proti volitvi cestnega odbora za bolški okraj so nekda nekateri volilci podali svoje ugovore slav. dež. odboru — seveda z enakim negativnim uspehom.

O volitvi cest. odbora za goriško okraj bi se bilo tudi dalo kaj govoriti — toda zaradi nepopolnosti in nejasnosti postave se je raje molčalo. — In kakor v tem oziru je sedanja cestna postava nejasna in nepopolna tudi v mnogo drugih. Zato pričakujemo zanesljivo, da bo naš dež. zbor to zadevo v prihodnji zadevi v resno in nečeno razpravo vzel, da dobimo slednjic tako cestno postavo, kakoršne nujno potrebujemo. Potem bo na podlagi nove postave — menda že v tekočem letu — voliti nove cestne odbore.

Pogozdovanje Krasa. — V predzadnji številki smo poročali o pogozdovanju Krasa pri Komari in Tržiču. Te dni pa je med Divačo in Postojno v delu okoli 800 ljudi, ki sadé borovce. Letos posade okoli 1,600.000 borovcev le iz ljubljanskega erarskega vrta.

Prav takoj prično se pogozdovanje goličave med Šempasom in Črničami celo tje gori do Trnovskega gozda.

Blagoslov današnjega dela in trada bodo uživali naši potomci, ki se bodo hvalnimi brez spominjali tistih, ki so delovali za pogozdovanje krških pecin.

Trst in Istra. — („Edinost“) od sobote opisuje, kako mariborska „Südsteirische Post“ (slovenski list v nemškem jeziku) slabo poznata tržaške odnose, kjer tega ne ve, če je glasilo je „Independent“. Končno pravi „Edinost“: „Tako se mašuje tudi nekologijalnost omenjenega lista, kateri je opetovan prepiral ponudbe tržaških slovenskih listov, da bi si namreč pošiljali liste v zameno.“

Res je to! Tudi nam se je primerilo, da sta imenovani list in „Slov. Gospodar“ zavrnila naš list, ko smo prosili, da bi si pošiljali liste v zameno. Mi smo jim baje „preberalni“, da se nas boje, kakor peklenšček križa. Zato pa zajemljivo svojo vednost o goriških in tržaških razmerah iz nemških židovskih časnikov, da se moramo marsikdaj na glas smejeti, ko v najivni in pobožni, a strahoviti nevednosti preobračajo gorostasne kozolce, ako le zinejo o razmerah na Primorskem. Pa naj še kdo reče, da ne vladajo krasne razmere pri nas na Slovenskem!

(Dr. Valentijn Ivanovič Izop), rodom od Meglarjev na Koroškem, prebil je v Trstu na veliki četrtek sodniški izpit z odliko. Višje sodišče mu je odmerilo nalogo, da kot strokovnjak popravi zemljische knjige v Koprivni. — Tudi zemljische knjige za slovensko okolico gorisko potrebovale bi strokovnjaka, kajti 99% priimkov je strahovito popačenih. Vrh tega so zemljische knjige za slovenske kraje spisane skoraj brez izjemne v laškem jeziku!

(Dr. Fran Volarič), kanonik in deželnih poslanec v Krku, izvoljen je bil po smrti škofa Feretiča kapiteljnim vikarijem (t. j. voditeljem kiške škofije). To je vesela vest iz probujajoče se Istre! Dal Bog, da bi osirotela kiška skofija dobila kmalu vrednega naslednika pokojnemu Feretiču. Dozvali smo iz verodostojnega virja, da Italijani na istrskih otokih na vso moč delajo na to, da bi se krška skofija razdelila med zadersko in poreško-puljsko. Upamo, da se jim ta želja ne izpolni.

Kranjsko. — (V Ljubljano) pride gostovat češka opera; pogajanja niso še dovršena. Gotovo je, da bo gledalič pri tej izredni prilici vedno razprodano. Tudi iz drugih krajev pojde veliko rodoljubov v Ljubljano.

(Kranjski pešpolk Kuhn) št. 17. bo premeščen v Celovec; celovski polk pojde v Gradec, v Ljubljano pa pešpolk št. 27 ali pa naš primorski polk št. 97.

(Mestna hranilnica ljubljanska) izborni naprednje. V treh letih obstanja imela je 7½ milijona prometa. Posojil na posestva dala je čez milijon gld. Cisti lanski dobitek znaša 10.882 gld. Letos napreduje še veliko hitreje.

(Kočevska proga) dolenske železnice se otvorji prometu na cesarjev rojstni dan 18. avg. t. l., ako ne pride umeškaj nepričakovanega. Dela gredó hitro od rok; postaje bodo kmalu že dovršene. Preporoči pri Skofeljci bo v 14 dneh gotov.

(V Ljubljani) se ustanovi zavod za gluhenemce in slepce. D. 28. marca zborovala je v Ljubljani o tem predmetu enketa strokovnjakov, katere se je udeležil tudi učitelj v goriški gluhenemci g. Ant. Rudel. Enketa je sklenila, naj bi oba zavoda (za gluhenemce in slepce) bila združena, vodstvo pa naj bi bilo ločeno. Vodstvo naj bi bilo v duhovskih rokah. Zavod je preračunjen za kakih 80 gluhenemcev in 20 slepcov. Zgradba bo stala 150.000 gld., a denarja je na razpolago 450.000 gld. Zato se ni batiti, da bi se ta zavod ne mogel vzdrževati.

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani razpošilja rodoljubom sledoč okrožnico: „Kakor je Vaši rodoljubni pozornosti gotovo znano, ustanovili so ljubljanski domoljubi „Slovensko planinsko društvo“, katerega pravila so uže potrjena in temu pismu priložena.

To vseslovensko društvo je rodila srčna želja, da bi Slovenci bolje spoznali naravno lepoto sirsne svoje domovine in jo potem toliko iskrneje ljubili. Slovenski napisi pa naj kažejo pot v naše krasne gore in planine, slovenska beseda se blesti v ravni in planini!

Namen našemu društvu je očitno imenit, in zato smo preverjeni, da odobratvate blage namene njegove in da radi pripomorete, da se tudi častno izvrši. Usojam se zato, da je najljudnejše Vas prositi, da bi bla-govolili pristopiti k „Slovenskemu planinskemu društvu“ ter da bi tudi svoje častite prijatelje in znance prigovarjali k pristopu.

Z odličnim spoštovanjem

v imenu odbora

Načelnik: Tajnik:

Fr. Orožen Auton Mikuš

Društveniki so: ustanovniki, pravi člani in častni člani. Ustanovniki plačajo 30 gld. enkrat za vselej; pravi člani pa plačujejo po 3 gld. na leto; vsprejemna znaša 1 gld. — Namen društu je lep. Posebno pa se moramo veseliti, da to društvo bo skrbelo za slovenske napise po naših gorah in planinah, da tako krasna naša slovenska zemlja dobri pravo lice. Dosej se po vseh planinah šopirijo le napisi v tujih jezikih, kar nobenega Slovana ne more veseliti. Dal Bog mlademu društvu obilo gmočne podpore!

Koroško. — (Zadnji „Mir“) priobčil je zahvalno pismo pred. g. Sim. Incka, dekanu v Žabnicah za Trebižem, na Ign. Hellerja na Dunaju, ki mu je postregel z izbornou slamoreznicou. Gospod dekan L. je v tem pismu povedal g. Hellerju, da je za njegovo tvrdko doznan iz slovenskega časopisa „Mir“. Takoj bi moral storiti vsak naročnik ali čitatelj slovenskih listov, aksled kakega oglasa naroči to ali ono blago. S tem koristi listu na ogledu in veljavi pri tistih, ki dajejo in plačujejo oglase. Kar se nas tiče, moramo naravnost povedati, da bi vkljub visokemu številu naročnikov ne mogli izhajati, da nimamo dosti in rednih inšerentov. Uzroke smo navedli na prvem mestu med domačimi novicami. Mi pa, seveda, nismo odgovorni za ono, kar se priporoča med oglasi Židovskih oglasov iz Gorice, ki ogibamo se v svojo precejšnjo gmotno izgubo, kar pri priporočajo neznani nam tuji inšerenti, za to nismo odgovorni. Kdor bi torej pri naročil kakega blaga imenoval n. pr. „Sod o“, koristi je gmotno brez svoje skode. Zato mnogi listi, med njimi n. pr. „Katholisches Vereinsblatt“, navajajoč prosijo svoje čitatelje, naj pri naročevanju imenujo list, v katerem so oglas čitali.

(Celovški mestni zastop) je odklonil prošnjo bogatega žida Stössla, ki je prosil za meščanstvo. Protisemitizem napreduje!

(V Črnu) so pri občinskih volitvah zmagali Slovenci; Nemci in Nemščtarji so podali utok, ki pa ni nič koristil, ker deželna vlada je volitev odobrila. V Črni doček torek narodnega župana, Slovenec na dan!

(Drobiz) V Žreliju so tato volimeli v poštni urad in odnesli to gld. — V Apačah se je z možnarjem ustrelil kočar Zablačan, ker bi moral iti tri mesece v ječu.

Pri Beljaku je neki potepuh z nožem napadel tri tiskarske stavce; dva je budo ranil, da je eden že umrl, drugi pa hudo bolan leži. — V Celovcu so na start obsodili nekega Fršterja, ki je navadil neko ženo, da je možu zavdati. — V Pliberku imeli so strašen požar; pogrelo je veliko hiš.

Predelska ali ljubljanska železnica? — Celovški „Mir“ priobčil je v zadnji številki članek pod naslovom „Ljubljanska železnica“, v katerem bodo nasprotuje predelski železnici in se poteza za ono iz Celovca čez Ljubelj do Loke in Divače. To je povsem naravno, da si „Mir“ želi ljubljansko železnično, ker ogromna večina koroških Slovencev bi le od te imela velik dobitek, od predelske in turske (čez Ture) pa ne. Dolnji del Koroške, kateremu središče je Celovec, se poganja za ljubljansko železnično; zgornji del pa, kateremu središče je Beljak, se bori za železnično čez Ture in čez (skozi) Predel po Soški dolini do Gorice. Tudi v državnem zboru sta se v tem pogledu bodo sporekla celovški poslanec dr. Rainer in beljški posl. dr. Steinwender. — Celovčani se močno potezajo za železnično čez Ljubelj (gorski prelaz v Karavankah, ki se razteza ob meji med Koroškim in Kranjskim) in od Loke v Divačo, ker bi z njim skrajšali doseganje pot za 124 kilometrov, kar je za kupčijo v obrtnijo v tamošnjih krajin velike vazonosti. — Ne zdi se nam pa resnična trditev, da Gornja Avstrija in Češko želite le ljubljansko železnično in da nasprotujeta predelski, ko je vendar znano, da predelska železnica bi omogočila najkrajšo zvezo severja s Trstom. — Dalje pravi članek, da železnično čez Ture bi stala 28 milijonov, predelska pa 27, skupaj torej 55 milijonov gol-dinarjev.

Zdi se, da v novejšem času se višji krogi čedajo bolj zanimajo za železnično čez Ture, ki bi se podaljšala bodisi čez (skozi) Predel po Soški dolini do Trsta, ali pa — ako bo predelski železnici preveč nasprotnovali vojaški krogi — od Javornika mimo Podljuda do Sv. Lucije in od tam v Goričo. Železnično čez Ljubelj se je umaknila že bolj v ozadje. — V Trstu so bili pred časom vsi krogi kar odusevljeni za železnično iz Divače v Loko; dandanes pa že omahujejo, da „sami več ne vejo, kaj hočejo“.

Hrvaško. — („Agrarner Tagblatt“) pri-nesel je v velikonočni prilogi lep prevod Gregorčeve pesmi „Velikonočna“ in obširnejši spis o slovenskem pesniku A. Aškeretu.

(Zjednjena opozicija) našla je po celi kraljevini gorak odmev. V nedeljo 9. t. m. priredil rodoljubni meščani v Varaždinu velik komers v proslavo tega zjednjena.

(Na zagrebškem vsečilišču) osnovale so se štiri nove stolice, namreč za nemški in madjarski jezik ter njiju slovstva, da-

lje druga stolica za občno zgodovino na modroslovni fakultati in stolica za upravno pravo na pravoslovni fakultati. Tudi na zagrebško vsečilišče silijo torej že Madjarji!!

(Hrvatska gimnazija na Reki) je v resni nevarnosti. Madjarji, ki imajo prvo besedo pri madjarski vladi na Hrvatku, so zmagali, da hrvatska gimnazija ki je kreplila hrvatski živelj na Reki, mora proč. Poleg Sušaka se poganjata za gimnazijo tudi mesti Senj in Ogulin. V saboru se bo vršila burna razprava o tem predmetu.

(Meščani v Gospicu) častiteli so slavnemu vladiki Štrossmajerju o priliki njevega goda. Štrossmajer zahvalil se je v pismu do trgovca Radkovića takole: Velečenjeni gospod. Lepa Vam hvala za Vašo čestitko o priliki mojega goda. Isto zahvalo izraziti tudi ostale gospodje, ki je izvolila pridružiti se Vašej čestitki. Ljubi Bog na blagoslov Vas vse in naj Vas oblagodi z vsem dobrim, zlasti pa naj bi dal — zdaj, ko so se najboljši in najzavednejši sinovi našega naroda združili v borbi za narodna prava — ugledati jasnejše dni nad tužno našo Hrvatsko. — Nekaj dnev semboleham, zato se tem bolj priporočam Vašej ljubezni in molitvi. S spoštovanjem Vaš Štrossmajer. V Djakovu 24. marca 1893“.

(Nemci na Hrvatku) je raztresenih kakih 100.000; nekako sredstva pa imajo v Oseku. Dosej so bili brez upliva na javne odnose na Hrvatku. Zeli se pa, da v novejšem času jih vedno bolj podpira — vlad. Sveda: Nemci bi bili madjaronom desna roka v vsakem spletkarstvu proti Hrvatom. Zato treba rodoljubom velike pozornosti, zlasti ker se ogrski Šabki bodo le bolj priseljujejo v Slavonijo.

Književnost. — Iz Ljubljane smo prejeli čisto knjižico za našo mladino; naslov je: „Pomladni gl

Prodaja se

hiša z vrtom, dvoriščem in vodnjakom tik glavne ceste v Št. Petru pri Gorici. Posebno je hiša pripravna za krčmo ali prodajalnico. Več se poizve pri gospoj Ani Stiegler in gosp. Lovrenčiču v Št. Petru pri Gorici.

Terno! Terno!

Najnovnejši loterijski igralni načrti, ki daje najgotovješji navod za loterijske dobitke, poleg 100.000 zahvalnih pišem srečnih dobitcev, je izšel. Po izkazu bilo je laui proti predlanskim vseh dobitkov okroglo

več 8000.

Ta nenavadni dorastek se ima zahvaliti imenitnemu ravnatelju Ditrichsteinu, kajti največ dobitkov dosegli so njegovi klijenti. V dokaz ugodnega uspeha tega sistema so na zadnje žrebjanje po novem načrtu nastavljeno številke 5, 65, 75 za Budapešť in 10, 16, 21 za Linz, ki so bile vse izbrane 1. aprila in ki so ostredile kakih 100 rodbin.

Igralni načrt g. Ditrichsteina obsega igralne številke za april in maj, da je vsako samostalno sestavljanje številki nepotrebno, marveč se lahko stavijo po tem načrtu. Pri razumnem igranju in ravnanju po naznanih dočilih mora se dobiti. Ker g. Ditrichstein vsakomur na želeno posilje te številke, ki bodo v kratek čas izbrane, naj vsakdo tudi igra po njegovi metodici. Pisma, katerim naj se priložijo 3 znamke po 5 kr. za odgovor in ki določi odgovor z obratom pošte, naj se pošljajo na gospoda

Ditrichstein Manusio in Budapest

(drugega ni treba). Da se pisala ne izgube, kar se večkrat ugodí, naj se pošljajo rekomandovan.

Učiteljica

zmožna slovenskega in nemškega jezika, jače se za na deležo; — spretuost v ženskem delu daje prednost.

Dopisi sub J. S. Trnovo pri Gorici.

Adolf Hauptmann

tovarna
Oljnatih bav, flanežev, lakov in kleja
v LJUBLJANI,
ob vogalu Roselleve ceste št. 41 v lastni
hiši in slijala: Slovenska ulica št. 10-12.

Spominjajte se
„Sloginjih učnih zavodov“.

Novo ljudsko kuhinjo
sem podpisana otvorila v ulici Via del Duomo h. štev. 4 v Lenassijevi hiši, kar dajem s tem vsem, posebno pa slov. okoličanom na znanje. Jedila tečna in okusna z ozirom na dneve in letne čase. Vabim vrlje okoličane, naj se pridejo prepričat. Vse sodeluje: pro-tor prav lep, pohištvo novo. Točim tudi pivo in vino v boteljkah. Sicer pa naj velja: Svoji k svojim!

V Gorici 4 aprila 1893.

Ana Hunski

Kdor hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Oelz - oyo kavo

Ölz-ova kava je najboljše kavino primesilo. Ölz-ova kava nima vsebi hrušk, ne repe, ne sirupa. Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin.

Prave in edine kapljice sv. Antona Padovanskega

To pristopilo na naravnem zdravilu, kjer hoče prodajati postavljene sredstva in dravne papirje. Ponadno pod »LOSE« pošljiti ju pod naslovom: Annen-Expedition J. Danneberg, Wien, I. Kämpfsgasse 7.

5 do 10 gld. na dan
gotovega zasluga broz kapljata in rizika ponujajo vnakomur, kjer hoče prodajati postavljene sredstva in dravne papirje. Ponadno pod »LOSE« pošljiti ju pod naslovom: Annen-Expedition J. Danneberg, Wien, I. Kämpfsgasse 7.

Prav i steklenica velja 30 kr.
NB. Vurovati se je treba marsikatih balzamov, katere si jajno oznamijo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in živce, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasledki.

Visoko provizijo

pri dobrni uporabi tudi stalno plačo damo zastopnikom za prodajanje postavno dovoljenih sreč na obroke. Ponudbe naj se pošljajo pod naslovom:

An die Hauptstädtsche Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp. in Budapest.

Krasne uzočne zasebnikom pošilja zastonj in franko.

Bogate knjige z uzoči, kakorših še ni bilo, za krojačje nefrankovano. Jaz ne puščam za 2½ ali 3½ goldinarje pri metri, ne dajem davč krojačem, kake, to dela konkurenca na račun zadnje roke, ampak imam le trdno in čisto ceno, tako, da mora kupiti vsak zasebnik dobro in ceno. Prosim torej zahtevati le moje knjige z uzoči. Svarim tudi proti pismom konkurenca, ponujajočem drukrat toliko popustna.

SNOVIJ ZA OBLEKE

Pe uveljavljen za častito duhovčino, predpisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjescos, televadce, hureje, sukna za biljade in igralne mize, prepriča za levake, suknje, snov za prati petno optrede od gld. 4-14 itd. — Kdor hoče kupiti vredno, poteno, volneno suknino blago, ne pa dober kupcu, ki so komaj toliko vredne, kolikor se plača krojač, obrne naj se do

Ivana Stikarovsky v Brnu

(v tem Manchesteju Avstrije).

Največja zaloge fabričkega suknja, v vrednosti 1½ milijona gld.

Da pojasmim velikost in zmožnost izjavljanih, da moja roka združuje največje izvažanje suknja v Evropi, izdelovanje kamgarov, potrebščin za krojače in veliko knjigovnicice le za lastne namene. Da se prepriča v tem, prosim slavno občinstvo, da si, kadar mi prilika naneše, ogleda velikanske prostore mojih prodačalnic, kjer ima posta 150 ljudij.

Pošilja se po postnem povzetju.

Dopisuj se v nemškem, črščem, ogrščem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.

Odklikovan s častno diplomo in zlato kolajno v Londonu 1893 in z zlato kolajno v Brusselju 1892.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Najboljše sredstvo za

Ž E L O D E C ,

katero želodec in opravila prehavnih delov života krepeč in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na dunajski cesti.

Cena 1 stekl.

10 novcev.

Isdeloratelj razposilja to tinkturo v založkih po 12 steklenic in cez. Založek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštno težino relja gld. 5:26; 110 stekl. gld.